

Dosarul nr. 2ra-288/22
2-19145398-01-2ra-02032022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – I. Maxim
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, A. Panov, I. Secrieru

ÎNCHEIERE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anișoara Cimil împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” cu privire la constatarea încălcării dreptului la muncă, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Anișoara Cimil, s-a casat integral hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis acțiunea depusă de Anișoara Cimil,

constată:

La 04 septembrie 2019, Anișoara Cimil a depus cerere de chemare în judecată, care pe parcurs a fost completată, împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” cu privire la constatarea încălcării dreptului la muncă, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral (vol. I, f.d. 107-110).

În motivarea acțiunii a invocat că, în baza ordinului nr. 22-c din 02 martie 2011 „cu privire la angajarea la serviciu”, a fost angajată în funcția de medic fizioterapeut în secția reabilitare funcțională în ortopedie și traumatologie a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”, fiind numită, în același timp, în funcția de șef de secție și medic kinetoterapeut în aceeași secție pe 0,5 salariu.

Prin ordinul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nr. 75 din 29 mai 2019 s-a suspendat contractul individual de muncă încheiat cu șeful secției nr. 3, Anișoara Cimil, începând cu

30 mai 2019, în baza art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, în temeiul ordinului nr. 77 din 29 mai 2019, în legătură cu efectuarea anchetei de serviciu.

Ulterior, prin ordinul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nr. 94-p din 21 iunie 2019, s-a încetat suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu șeful secției nr. 3, Anișoara Cimil și s-a dispus ca începând cu data de 21 iunie 2019 aceasta să-și reia activitatea.

Reclamanta a menționat că ordinul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nr. 94-p din 21 iunie 2019 i-a fost adus la cunoștință la 16 iulie 2019.

De asemenea, Anișoara Cimil a indicat că, în speță, a fost depășit termenul de 30 de zile stabilit de lege pentru desfășurarea anchetei de serviciu, în contextul suspendării contractului individual de muncă, expirând la 30 iunie 2019.

În opinia reclamantei, angajatorul a avut timp suficient ca să examineze și să se pronunțe asupra pretinselor temeuri de suspendare a sa din funcția de medic și de șef al secției nr. 3, în limitele notelor de serviciu nr. 01-13/585 și nr. 01-13/605 din 28 mai 2019 privind situația tensionantă și stresantă, la care sunt făcute referințe în ordinul contestat.

La fel, Anișoara Cimil a remarcat că ordinul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nr. 75 din 29 mai 2019 nu conține referințe la gravitatea pretinsei fapte comise de ea, nu conține o apreciere juridică a situației tensionante și stresante în cadrul secției nr. 3 relativ competențelor funcționale sale de medic reabilitolog și/sau manageriale ca șef de secție, care ar decurge din fișa postului sau contractul de muncă, iar drept consecință contravine prevederilor art. 210 din Codul muncii.

Astfel, Anișoara Cimil a invocat că drepturile sale de salariat au fost grav încălcate, deoarece nemotivat a fost lipsită de dreptul de a munci și primi salariu în calitate de medic reabilitolog și șef de secție pentru perioada 29 mai 2019 – 16 iulie 2019.

La 03 iulie 2019, reclamanta s-a adresat Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” cu cerere prin care a solicitat revocarea imediată și necondiționată a ordinului nr. 75 din 29 mai 2019, cu repunerea sa în dreptul la muncă de în funcția de medic reabilitolog și șef al secției nr. 3.

Drept răspuns, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” i-a adus la cunoștință la 16 iulie 2019 ordinul nr. 94-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la încetarea suspendării contractului individual de muncă nr. 11 din 01 martie 2011”, precum și ordinul nr. 95-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la concedierea disciplinară a salariatei Anișoara Cimil în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii”.

Mai mult ca atât, la 09 august 2019, prin scrisoarea nr. 01-12/1256 din 29 iulie 2019, Anișoara Cimil a fost informată că, potrivit statelor de personal ale Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”, în perioada 2015 – 2019 ea a fost angajată doar în funcția de șef de secție (cu efort de medic fizioterapeut). Astfel, angajatorul nu a recunoscut faptul că ea a ocupat și funcția de medic.

Reclamanta a considerat că prin scrisoarea nominalizată, administrația Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” a recunoscut expres că ea deține funcția de medic fizioterapeut de

rând cu cea de șef de secție, iar acest fapt necesită și stabilirea unor eventuale încălcări ale exercitării profesiei de medic, inclusiv pentru temeinicia suspendării.

În opinia reclamantei, ordinul nr. 95-p din 21 iunie 2019, prin care a fost concediată disciplinar în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, este ilegal atât din punct de vedere a normelor de drept material, cât și din punct de vedere al procedurii de constatare și sancționare a abaterii disciplinare.

Reclamanta Anișoara Cimil a solicitat prin cererea de chemare în judecată:

- constatarea încălcării de către angajator a dreptului său la muncă, în funcția de medic și șef al secției nr. 3 „Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie” a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”, prin faptul emiterii și punerii în aplicare a ordinului nr. 75 din 29 mai 2019;

- încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în beneficiul său a sumei de 1 leu, cu titlu de reparare a prejudiciului moral, cauzat prin suspendarea ilegală din funcție;

- constatarea nulității ordinului Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nr. 95-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la concedierea disciplinară a salariatei Anișoara Cimil în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii”;

- restabilirea sa în funcția de medic și șef al secției nr. 3 „Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie” a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”;

- încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în beneficiul său a salariului neachitat (reieșind din salariul mediu lunar brut) pentru perioada suspendării, cuprinsă între 29 mai 2019 – 16 iulie 2019, în sumă de 8 725 de lei;

- încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în beneficiul său a salariului (reieșind din salariul mediu lunar brut) pentru absență forțată de la serviciu, cuprinsă perioada 16 iulie 2019 – 18 martie 2020, în sumă de 46 049 de lei;

- încasarea din contul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în beneficiul său a sumei de un leu, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin concedierea sa ilegală din funcția de medic și șef al secției nr. 3 a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”;

- dispunerea executării imediate a hotărârii judecătorești în partea restabilirii în funcția de medic și șef al secției nr. 3 „Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie” a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” și încasarea unui salariu mediu lunar brut în mărime de 5 700 de lei.

Prin hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Anișoara Cimil (vol. III, f.d. 23, 33-46).

În consolidarea soluției, prima instanță a reținut că ordinul de concediere a fost emis în conformitate cu legea, ținându-se cont de faptul că Anișoara Cimil nu era la prima abatere disciplinară, iar ordinele de sancționare disciplinară nefiind contestate de ea. În fond, prima instanță a considerat că abaterile disciplinare au fost constatate în cadrul unei anchete de serviciu, prerogativă ce aparține

angajatorului și în cadrul căreia reclamantei i-a fost oferit dreptul să formuleze și să susțină toate opiniile în vederea apărării drepturilor sale, să prezinte probe, posibilități de care Anișoara Cimil nu s-a folosit.

Invocând ilegalitatea hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 12 iunie 2020, Anișoara Cimil, reprezentată de avocatul Mariana Romanaș, a declarat apel, solicitând casarea hotărârii contestate cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă integral acțiunea sa (vol. III, f.d. 29-31, 32).

Prin decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Anișoara Cimil.

S-a casat hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis acțiunea depusă de Anișoara Cimil.

S-a constatat încălcarea dreptului la muncă a Anișoarei Cimil, în calitate de medic și șef al secției nr. 3 „Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie” a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”, prin emiterea și punerea în aplicare a ordinului nr. 75 din 29 mai 2019.

S-a anulat ordinul nr. 95-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la concedierea disciplinară a angajatei Anișoara Cimil în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii”, emis de către Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”.

S-a restabilit Anișoara Cimil în funcția de medic și șef secție nr. 3 „Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie” a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”, începând cu 16 iulie 2019.

S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în beneficiul Anișoarei Cimil salariul pentru absența forțată de la lucru pentru perioada 29 mai 2019 – 16 iulie 2019, în sumă de 8 725 de lei și pentru perioada 17 iulie 2019 – 24 noiembrie 2020 în sumă de 93 074 de lei, în total suma de 101 799 de lei.

S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în beneficiul Anișoarei Cimil cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la muncă, în calitate de medic și șef al secției nr. 3 „Reabilitarea funcțională în ortopedie și traumatologie” a Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în urma emiterii și punerii în aplicare a ordinului nr. 75 din 29 mai 2019, suma de 1 leu și prin concedierea ilegală în urma emiterii ordinului nr. 95-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la concedierea disciplinară a angajatei Anișoara Cimil în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii”, suma de 1 leu, în total suma de 2 lei (vol. III, f.d. 88-89, 90-100).

Prin decizia din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”.

S-a casat decizia din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (vol. III, f.d. 180-190).

Rejudecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 11 noiembrie 2021, a casat integral hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a anulat ordinul nr. 75 din 29 mai 2019 „Cu privire la suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu Ana Cimil” și s-a constatat încălcarea dreptului la muncă de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” în privința Anișoarei Cimil.

S-a anulat ordinul nr. 93 din 10 august 2018 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare Anișoarei Cimil – avertisment”; s-a anulat ordinul nr. 74 din 27 mai 2019 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare muștrare aspră Anișoarei Cimil”; s-a anulat ordinul nr. 96-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la concedierea disciplinară a salariatei Anișoara Cimil în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii”.

S-a restabilit Anișoara Cimil în funcția de șef secție „Reabilitare funcțională în ortopedie și traumatologie” în cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”.

S-a încasat în beneficiul Anișoarei Cimil din contul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” suma de 107 122,14 lei, salariul pentru perioada absenței forțată de la muncă (29 mai 2019 – 25 noiembrie 2020) și suma de 1 leu, cu titlu de reparare a prejudiciului moral (vol. III, f.d. 224-225, 226-248).

În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că ordinul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nr. 75 din 29 mai 2019, prin care a fost suspendat contractul individual de muncă nr. 11 din 01 martie 2011 încheiat cu Anișoara Cimil, este emis contrar prevederilor art. 208 alin. (2) și art. 210 coroborate cu art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, deoarece nu conține temeiurile de fapt și de drept ale suspendării, precum și nu conține referințe la gravitatea faptei comise de salariat, care ar justifica necesitatea organizării anchetei de serviciu și în același timp suspendarea raporturilor de muncă.

Instanța de apel a notat că, potrivit suportului probator administrat, Anișoara Cimil deținea două funcții: de medic și șef de secție. Respectiv, suspendarea din funcția administrativă de șef de secție nu determina în mod implicit și suspendarea din funcția de medic. Astfel, prin suspendarea din funcției a Anișoarei Cimil, în lipsa unui temei legal, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” i-a încălcat dreptul la muncă al Anișoarei Cimil.

Referitor la legalitatea ordinului Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nr. 95-p din 21 iunie 2019 „Cu privire la concedierea salariatei Anișoara Cimil”, instanța de apel a remarcat că la emiterea acestuia s-a ținut cont de faptul că Anișoara Cimil nu era la prima abatere disciplinară. Așa, prin ordinul nr. 93 din 10 august 2018, Anișoarei Cimil i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „avertisment”, iar prin ordinul nr. 74 din 27 mai 2019, sancțiunea disciplinară „muștrare aspră”.

La aspectul dat, Curtea de Apel Chișinău a constatat că, prin ordinul nr. 93 din 10 august 2018, Anișoara Cimil a fost sancționată disciplinar pentru o pretinsă completare defectuoasă a fișei medicale a unui pacient, însă, potrivit materialelor cauzei, în perioada în care a fost comisă pretinsa abatere disciplinară

Anișoara Cimil se afla în concediu, iar foaia de prescripții medicale (formularul nr. 003/e) a pacientului a fost completată de medicul curant, dar nu de către apelantă.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a ajuns la concluzia că angajatorul nu a făcut dovada comiterii de către Anișoara Cimil a pretinsei abateri disciplinare constatate prin ordinul nr. 93 din 10 august 2018. În consecință, sancțiunea disciplinară aplicată prin ordinul nr. 93 din 10 august 2018 a avut loc în lipsa unui temei legal.

În privința ordinului nr. 74 din 27 mai 2019, instanța de apel a stabilit că Anișoara Cimil a fost sancționată disciplinar pentru o pretinsă abatere disciplinară pentru neîntreprinderea măsurilor în vederea asigurării secției cu medicamente de prim ajutor în caz de șoc anafilactic. Însă, din declarațiile martorului Cristina Baroncea (vol. III, f.d. 8) și notele explicative oferite de angajații spitalului rezultă că medicamentele din trusa „antișoc” au fost înlocuite cu medicamente analogice, conținând aceleași substanțe active. Ba mai mult ca atât, pretinsa abatere disciplinară imputabilă Anișoarei Cimil a fost constatată în cadrul vizitei șefului instituției medicale, la 01 februarie 2019, când aceasta se afla în concediu.

Din aceste considerente, instanța de apel a ajuns la concluzia că sancțiunea disciplinară aplicată prin ordinul nr. 74 din 27 mai 2019 a avut loc în lipsa unui temei legal.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a considerat că Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” incorect a aplicat în privința Anișoarei Cimil, prin ordinul nr. 95-p din 21 iunie 2019, sancțiunea disciplinară sub forma „concedierii”, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, or, aplicarea celei mai dure sancțiuni necesită a fi proporțional gravității faptelor imputate, dar și manifestată prin încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar, ceea ce în speță nu și-a găsit justificare.

Cu titlu subsecvent, instanța de apel a remarcat că, potrivit art. 90 alin. (1)-(3) din Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia, inclusiv prin plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă, precum și compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

La 16 februarie 2022, Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” a declarat recurs împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (vol. IV, f.d. 3-15).

În motivarea recursului, în esență, a invocat că instanța de apel eronat a constatat că ordinul nr. 75 din 29 mai 2019, prin care a fost suspendat contractul individual de muncă nr. 11 din 01 martie 2011 încheiat cu Anișoara Cimil, este emis contrar prevederilor art. 208 alin. (2) și art. 210, coroborate cu art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii. Or, la întocmirea și emiterea acestui ordin au fost respectate exigențele de formă și conținut față de actul respectiv, precum și termenul și forma de comunicare.

La fel, Curtea de Apel Chișinău eronat a constatat că angajatorul nu a respectat prevederile art. 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii, deoarece norma dată oferă angajatorului dreptul discreționar de a decide suspendarea contractului de muncă pe perioada anchetei de serviciu, dar nu ca o prerogativă a acestuia.

În opinia recurente, instanța de apel eronat a constatat și netemeinicia ordinului nr. 93 din 10 august 2018, prin care Anișoara Cimil a fost sancționată disciplinar cu avertisment pentru completarea defectuoasă a fișei medicale a unui pacient. Or, ordinul nr. 93 din 10 august 2018 a fost emis în baza procesului-verbal nr. 01-p/08 din 06 august 2018 al ședinței Consiliului Calității al Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie”, prin care s-a constatat că au fost comise mai multe abateri și încălcări în timpul acordării serviciilor medicale unui pacient, care a fost tratat în cadrul secției nr. 3, și anume:

- 1) pacientul nu a beneficiat și nu i-a fost asigurată primirea tratamentului indicat și prescris de către medicul curant;
- 2) în rezultatul examinării fișei medicale a pacientului, membrii Consiliului Calității au constatat că foaia de prescripții medicale era completată atât la rubricile de indicație a preparatelor medicamentoase, cât și la rubricile de efectuare a acestora, cu semnăturile medicului curant și a asistentului de gardă. Acest fapt denotă că datele nu corespund cu declarațiile pacientului (preparatele au fost decontate, dar nu și efectuate);
- 3) la completarea copiei xerox în cadrul ședinței Consiliului Calității a fișei de prescripții medicale din 10 iulie 2018 cu originalul anexat la fișă s-au evidențiat multiple corectări în foaia de prescripții medicale, fapt ce contravine prevederilor Instrucțiunii cu privire la completarea fișei medicale a bolnavului de staționar (F003/e), aprobată prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 265 din 03 august 2009.

De asemenea, instanța de apel greșit a constatat că, în perioada în care a fost comisă abaterea disciplinară, Anișoara Cimil se afla în concediu, or, conform tabelului de evidență a timpului de muncă utilizat și calcul salariului pentru luna iunie a anului 2018, Anișoara Cimil a activat parțial și în perioada când a fost internată pacientul în cauză (perioada internării 02 iunie 2018 – 13 iunie 2018).

Recurenta a considerat că aceste probe demonstrează cu certitudine că ordinul nr. 93 din 10 august 2018 este legal și întemeiat.

Succesiv, recurenta a menționat că instanța de apel eronat a constatat netemeinicia ordinului nr. 74 din 27 mai 2019, deoarece faptele care au servit temei pentru aplicarea acestei sancțiuni disciplinare au fost constatate și elucidate în procesul-verbal nr. 5 din 28 februarie 2019 al ședinței comisiei din cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” formată în baza ordinului intern nr. 15a din 01 februarie 2019.

În opinia recurente, Curtea de Apel Chișinău nu a dat apreciere faptului că declarațiile martorului Cristina Baroncea, precum că a avut loc înlocuirea medicamentelor din trusa „antișoc” cu medicamente analogice, contravine declarațiilor date de către aceasta și consemnate în nota de serviciu nr. 01-13/83 din 05 februarie 2019, conform căreia a verificat trusa de urgență și a depistat lipsa medicamentelor: Mezaton, Corgliucon, Strofantin.

La fel, nu corespunde realității nici concluzia instanței de apel, precum că abaterea disciplinară nu îi este imputabilă Anișoarei Cimil, deoarece la data când

a fost efectuată vizita șefului instituției medicale, și anume la 01 februarie 2019, aceasta se afla în concediu. Or, conform tabelului de evidență a timpului de muncă utilizat și calculului salariului pentru luna februarie a anului 2019, la 01 februarie 2019, Anișoara Cimil a fost tabelată, iar această circumstanță denotă că în această zi Anișoara Cimil a activat.

Recurenta a considerat că toate aceste circumstanțe, coroborate cu materialele dosarului, denotă legalitatea ordinului nr. 74 din 27 mai 2019 și a sancțiunii disciplinare aplicată față de Anișoara Cimil.

Mai mult decât atât, legalitatea ordinelor nr. 93 din 10 august 2018 și nr. 74 din 27 mai 2019 confirmă și temeinicia sancțiunii disciplinare sub formă de concediere, aplicate Anișoarei Cimil, prin ordinul nr. 95-p din 21 iunie 2019, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii.

Prin referința din 18 aprilie 2022, Anișoara Cimil a solicitat declararea recursului Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău ca fiind inadmisibil, în temeiul art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza *Lebedinski v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, § 32; cauza *Sultan v. Republica Moldova*, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele *Marc Brauer v. Germania*, 01 septembrie 2016, § 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, § 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, § 28; *Zubac v. Croația (Marea Cameră)*, 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de

persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele *Levages Prestations Servicii v. Franța*, 25 octombrie 1996, § 40; *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; *Freitag v. Germania*, 19 iulie 2007, § 37; *Marc Brauer*, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard v. Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa v. România*, 09 decembrie 2014, § 16; *Tence v. Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov v. Ucraina*, 03 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko v. Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 11 noiembrie 2021. Potrivit extrasului din poșta electronică cu adresa „victoria.moscaliuc@justice.md”, decizia motivată a instanței de apel a fost comunicată electronic participanților la proces la 21 decembrie 2021 (vol. III, f.d. 249).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 16 februarie 2022 (vol. IV, f.d. 3).

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” rezultă că aceasta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la reiterarea circumstanțelor faptice ale cauzei și transpunerea unor temeuri de drept.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de

lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie” împotriva deciziei din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu